

SÈRIE 4

Criteris generals

Pregunta 1

La pregunta val 3 punts, que es distribueixen a raó d'un punt per a cada una de les tres qüestions orientades en l'enunciat, de manera que la no resposta de qualsevol d'aquestes qüestions farà que no es valori el punt assignat.

Si l'alumne/a desenvolupa de manera correcta i coherent alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però pertinent en relació amb l'afirmació inicial de la pregunta formulada, per aquest concepte se li pot assignar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts.

Pregunta 2

La pregunta val 2 punts. Es demana una explicació breu de la qüestió que s'hi formula, que és prou concreta. El que es valora, doncs, és l'adequació de la resposta a la pregunta plantejada. No es tracta de desenvolupar un tema general a partir de la qüestió formulada.

Pregunta 3

El comentari de text es valora en 5 punts, distribuïts de la següent manera: 3 per a l'avaluació dels continguts, i 2 pels aspectes metodològics del comentari.

–Avaluació dels continguts (3 punts): el comentari de l'alumne/a no cal que se centri exclusivament en els aspectes assenyalats en l'enunciat, però els ha de tenir en compte; per tant, cada un d'aquests que no trobi resposta en el desenvolupament de l'alumne no sumarà la puntuació que li correspon. Això no obstant, si desenvolupa correctament i de manera coherent algun altre aspecte del text proposat, no indicat expressament en l'enunciat, per aquest concepte se li pot assignar fins a 1 punt, sense sobrepassar mai la puntuació de 3 punts.

–Aspectes metodològics del comentari (2 punts): es tracta d'avaluar la capacitat d'argumentació, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la capacitat expressiva que demostrï l'alumne/a i, en general, els aspectes propis de la redacció.

Un dels dos punts s'assigna al que és pròpiament metodologia de comentari (capacitat d'anàlisi del text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext). No cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc exigir-la. El que s'ha de valorar negativament és que prescindeixi de comentar pròpiament el text i es limiti a prendre'l com a pretext per a una acumulació innecessària d'idees o teories, encara que no siguin incorrectes si ens referíssim a d'altres fragments de l'obra o a l'obra en general.

L'altre punt s'assigna als aspectes de redacció del comentari: la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.

No cal una nota específica per a cada un d'aquests dos aspectes. Les indicacions anteriors no són més que una pauta, que el corrector sabrà utilitzar prou per a establir la puntuació entre zero i dos punts.

Reducció per errors de llengua

De la nota global de l'exercici es pot deduir 1 punt si es detecten errors ortogràfics o gramaticals d'una certa entitat. No es tracta de deduir un determinat valor (0,1; 0,2...) per error, ni de sumar deduccions per la repetició d'un mateix error, sinó que la reducció ha de respondre a una valoració global dels errors comesos.

Com a pauta, es deduirà un punt si a l'examen hi ha errors greus de manera reiterada: b/v, h, frases agramaticals, barbarismes flagrants, greus problemes de puntuació... Es deduirà mig punt si conté menys errors greus (fins a quatre o cinc) o si els que hi ha no es consideren tan greus (dièresis, determinats errors en l'ús dels relatius i dels pronoms febles, construccions dubtoses...). La suma de pocs errors greus i d'alguns errors lleus es penalitzarà amb un punt. No es descomptarà puntuació si s'adverteixen errors atribuïbles a lapsus o per la presència de poques errades lleus.

Si els errors d'aquest tipus fossin molt greus, o quantiosos, o impliquessin dificultats greus de comprensió, la reducció de la nota global pot arribar als 2 punts.

Quan s'apliqui una reducció de nota per aquests motius, s'assenyalarà al capdavant de la graella de puntuació dels exercicis.

Pautes de correcció de la prova**OPCIÓ A**

1.

L'alumne ha de plantejar:

- com el món literari d'Espriu es fonamenta en la Catalunya de la seva època (la postguerra), a voltes centrada en un espai concret, com Arenys de Mar;
- com converteix l'espai i la geografia en un món aparentment creat per la seva imaginació a causa sobretot del tractament lingüístic que hi aplica, fins a produir l'efecte de la mitificació de l'espai original;
- els recursos lingüístics aplicats per Espriu, molt diversos, que van des del joc de creació de topònims, com Sinera, a l'ús d'un llenguatge que conjuga el popular amb l'arcaic i el més culte, tant en funció narrativa o descriptiva com en els diàlegs, molt vius a voltes.

2.

La pregunta permet una varietat de respostes considerable. Es valorarà que l'alumne/a es refereixi a elements dels dos tipus que es demanen (de contingut i formals), que poden ser:

a) entre els de contingut, elements descriptius de la fàbrica (maquinària, estris, la sirena), de l'espai que l'envolta, la referència a persones concretes amb noms i cognoms, a situacions de les més usuals en el funcionament d'una fàbrica tèxtil, etc. També aspectes més genèrics, com les condicions de treball de la classe obrera a la postguerra; o de l'actitud compromesa del poeta amb la seva gent,...

b) entre els formals, el tipus de llenguatge, planer i correcte, de fàcil comunicació amb un públic ampli; la mètrica predominant, de versos, en general, que no formen estrofes convencionals, ús del vers lliure,...

3.

Continguts: els tres punts es poden assignar si l'alumne/a en el seu comentari tracta, per separat o conjuntament, els aspectes orientats en l'enunciat (a raó d'un punt per cadascun d'ells), és a dir:

- la intervenció de Na Renard, en aquest fragment com en la resta del llibre, va dirigida a promoure l'elecció del Lleó perquè ella exercirà el poder, que és el que vol, per mitjà d'ell;

- la intervenció del canonge, que curiosament utilitza el relat dels animals per a referir-se a una situació de persones humanes (en un intercanvi d'«eximplis»), tendeix a produir efecte, no tant sobre els eclesiàstics sinó sobre les bèsties que volien ser rei; el seu tema és el de la força o la violència en front del poder «democràtic»;

- la relació entre els dos relats és d'analogia; la lliçó que es desprèn d'un relat té sentit en tant que és aplicable a l'altre.

OPCIÓ B

1.

L'alumne ha de plantejar:

- el mar vist de manera diversa, com a espectacle, com a paisatge, amb la seva bellesa i grandiositat, però també com a element viu, amb capacitat destructora sobre els homes;

- la relació entre el mar i el narrador és íntima; el mar és l'espai predilecte per al narrador, d'alguna manera li és necessari, i, doncs, esdevé fonamental en les narracions;

- si bé el mar centra bona part de les narracions de Ruyra, la seva visió i el seu efecte és extrapolable a la Naturalesa en general; té, doncs, les mateixes condicions i actua de la mateixa manera que el mar.

2.

La resposta s'ha d'orientar en el sentit que, per a Sebastià, el seu domini i autoritat com a propietari de terres i molí s'estén també sobre les persones que hi viuen i hi treballen, de manera que pot disposar-ne per tot el que convingui, fins i tot de les seves vides.

3.

Continguts: els tres punts es poden assignar si l'alumne/a en el seu comentari tracta, per separat o conjuntament, els aspectes orientats en l'enunciat (a raó d'un punt per cadascun d'ells), és a dir:

- l'estructura en dues parts: la primera, més extensa, que desenvolupa el tema, i la segona, formada per dos quintets, que recull els elements més destacats de les visions de pins de la primera i resumeix el sentit que dona el poeta a la reflexió sobre aquests arbres. Al seu torn, la primera part és formada per quartets, però encapçalada i tancada per un quintet, fent una mena d'inventari de la diversitat de pins, segons el lloc on són, i les seves característiques;

- el to d'exultació, de salutació cordial al pi, en certa manera dotat de qualitats humanes (v. 28, per exemple), expressat per les exclamacions; el valor que li donen uns versos com els 2-3, repetits a 33-34.

- quartets i quintets de versos octosíl·labs, de rima consonant, amb alternança de versos masculins i femenins, sense seguir, però, un mateix esquema quant a la combinació de les rimes.